

Ozizim Şirməmməd müəllim!

80 illik ömrən 50 ildən çoxunu bir yerdə çiyinçiyinə keçdi. Ömrən yollarımızın 50 ildən çoxunu, nəcə oldu ki, fasiləsiz, zədəsiz, bərabər keçə bildik? Bunun sırrı ondadır ki, bizim ömrən yolumuz adıca ömrən yolu deyildi. Bu, əqidə, əməl yolduydu. Bizim ömrən yollarımızda birliyimiz də fikir, düşüncə və əqidə birliyi idi.

Oziz dostum. San vətənpərvərlik, düzgünlük, həqsevərlik, gözütxoluq kimi bir çox mənəvi xüsusiyyətlərinə mənənə həmişə XIX əsrin sonu, XX əsrin əvvəllərində yaşmış böyük əqidəli ziyahlarımları xatırlatmışım. Həzərdəbi milli mətbuatımızın təmol daşını qoydusa, sən bu böyük işin davamçısı kimi bir neçə jurnalist nəslinin müəllilərini olmusun.

Oziz qardaşım, məndən "Şirməmməd kimdir?" - deyə sorusalar, mən 2 misra ilə belə cavab verirdim:

Şirməmməd - əxlaqın, həqqin özəsi

Ləyaqət, doyanın inməsəməsi!

BOXTİYAR VAHABZADO
xalq şairi, akademik

+++

Ozizim Şirməmməd!

Sənin şəxsinde, hərəkat və emməllərində öz istək və arzumun təcəssümünü görürəm. Axi indiki şəraitdə bu cür bütün və saf xarakterə malik olmaq Suvorovun Alp dağlarını yarmasından heç də asan deyildir. Mənə elə gəlir ki, bu cür xarakterə sahib olmaq böyük qohrəmanlıqdır, xüsusi istedad olamətidir, insanlığın nəcib arzularına çatması üçün uzaq-uzaq məsafləni xeyli ixtisara salmaqdır. Burada Cənışevskinin Raxmetovu yadına düşür. Böyük mütfəkkir yazar ki, Raxmetov kimi adamların yolu şəxsi sevinçlərin türənən kasib olsa da, şərəflidir: "Bəli, onlar pis adam deyillər. Onlar azdır, lakin bütün insanların həyatını çıxaklılıqları onlardır. Onlarsız bu höyət çürüyür, türşəyərdi. Onlar azdır, lakin onlar bütün insanların nəfəs verirlər, onlarsız insanlar boğulardılar. Namuslu və xeyirxah insanlar kütləsi böyükdür, Raxmetov kimi adamlar isə azdır. Lakin namuslu və xeyirxah insanların arasında onlar çayın otri, gözəl şorabın atşədir. Kütlənin qüvvəsi və gözəlliyyəti onlardır. Onlar on yaxşı insanların yaxşıdır, mühərriklərin mühərrikidir, dünənən canının canı, cəvhərinin cəvhəridirlər". Mən heç mübəaliq etmədən, qəlbimə heç bir qara hiss yaxın qoymadan sən, Şirməmməd Hüseynovu da torəddüdsüz, bu cür adamlardan, müasir raxmetovlardan biri sayıram. Madam ki, bələdir, onda yalanlılıq, riyakarlıq, dələdəzləğə, cırkaba, üfənək, ikiyüzlülük, yaftaqlıq, qarşı mübarizədə mənəni də özünlə çiyin-çiyinə gör. Arzu edirəm ki, bu şərəfli işdə sevin və xəsbəxtlik, nəşə və müvəffəqiyyət daimi yol yoldaşın olsun!

QULU XƏLİLOV
yazıçı-publisist,
filologiya elmləri doktoru, professor

+++

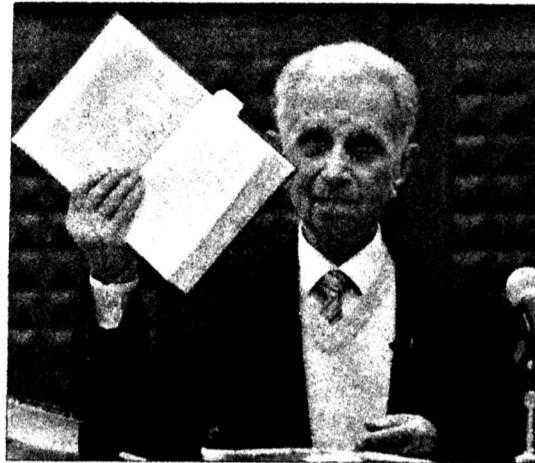
Şirməmməd Hüseynov "Müstəqilliyyin çətin yolu. Buz hara gedirik?" adlı kitabında həqiqətpərvərliyi, demokratizmə, düzlüğə və casarəti, vətənə, xalqa məhəbbəti ilə birləşdə həqiqi təhsil görmüş müəllimlərindən - ziyahlardan özət etdiyi bildirir. 1954-cü ildə Moskva universitetində aspirantura təhsilini başa vurub namizədlik dissertasiyasını müdafiə etdiyi və Bakı Dövlət Universitetinin jurnalistikə səbəbəndə fəaliyyətə başladığı gündən indiye kimi öz tələbələrinə dərin milli-demokratik təsirini qeyd etmək yerinə düşərdi.

O, son illərdə xüsusiylə gərgin işləyir. Universitetdə pedagoji işlə yanaşı, qəzet-jurnallarda beynəlxalq həqəmat, milli hərəkatın, milli müstəqillik və dövlətçiliyin, klassik demokratik publisistika ənənələrinin problemləri ilə əlaqədar çıxış edir, böyük öndərimiz Məmməd Əmin Rəsulzadənin çoxçılğı əsərlərinin tərtibi və nəşri ilə möşğul olur. Şirməmməd müəllim elmdə, siyasetdə həvəy gülə atanlardan deyildir. O zaman söz silahına sarılı ki, ürəyində deməmək mümkün olmayan sözü, zirehli dəlib keçən gülləsi hədəfi sərrast seçilir. Haqqında söz gedən kitab da hər şəyden əvvəl vətəndaş, alim-pedagoq və publisistin uzun illər elmi-siyasi axtarışlarının, müxtəlif, rəngarəng formaları, əsulları demokratik mübarizəsinin, milli xalq hərəkatında fəal iştirakının yekunları kimi ortaya çıxmış və böyük rəy doğurmuşdur.

Bu kitab hənsi janrıdadır, sənədlidi siyasi roman və ya povestdir? Dərslik, yoxsa monoqrafiyadır? Bəlkə aydın, rəhīqədə bunların heç biri deyildir, hamisının bürə sintəsidir, desək sohv etmərik. Buna görə də oxucunun qəlimə və hissənin hakim kastır, onu düşünməyə, təkrar düşünməyə vadar edir. Müəllifin seddiyi forma orijinal olduğu qədər də cəlb edicidir. Böyük fikir və ideyaların, əgillili mühəbbət və mübahisələrin hərtərəfi və şəhatəli ifadəsi üçün geniş imkan yaratır.

FAMİL MEHIDI
şair-publisist,
filologiya elmləri doktoru, professor

Azərbaycan ziyahları

BOXTİYAR VAHABZADÖYƏ

Oziz müəllim!

Qızət vasitəsilə Sizin məktubunuzu, uzaqqorən şeirlərinizi və Şirməmməd müəllimin ürkədən gələn şərhini alıb oxuyanda çox sevindim. Bütün bunlar mənə 87-ci ilin noyabrindəki görüşümüzü xatırlatıdınız.

"Bir anın içində ucub
mahv olur,
Yüz illik, min illik
imperiyalar"

Bu misralarınızı dəfələrlə təkrar oxudum. Qazaxistan gəncərinin 1986-cı ildəki mövzü etibarilə SSRİ-də ilk demokratik aksiya olan dekabr etirazlarının əhəmiyyətini Sovet İttifaqında heç bir şair belə ucadan və aydınlaşla deyməmişdi.

Bu yaxınlarda Sizi və Bakıdakı başqa dostlarını görməkdən çox məmənun qaldım. Heydər Əliyevlə görüşmədə xoş ovqat yaradı. Allah onu salamat eləsin. Onunla görüşdən sonra Azərbaycanın çətinliklərin öhdəsindən gələcəyinə mənənə dörən inam yaradı.

Bir daha Sizi, yaxınlarınızı, Şirməmməd müəllimi bərk-bərk bağırma basıram.

OLJAS SÜLEYMENOV
Qazaxistanın xalq şairi

+++

Oğr məndən xəbor alsayıdlar ki, son əsrin on yüksək bəşəri və milli şüuri, vəcdanlı Azərbaycan jurnalisti kimir, bir an belə düşünmədən Şirməmməd müəllimin adını çəkərdim.

Əsirizim jurnalistikası osason siyasetin carşısı və nöklərli səviyyəsinə "yüksəldilmişdir". Bir-birini gah təsdiqləyən, gah inkar edən böyük və kiçik, uzun və qısa ömürlü jurnalistlərimiz olmuşlar və vardırlar. Amma Şirməmməd müəllim kimilərini tapmaq çox çətindir.

NURƏDDİN RZAYEV
tibb elmləri doktoru, professor

+++

Yaxşı müəllim millətin xoşbəxt gələcəyi deməkdir.

Şamil müəllimin seçdiyi və bu kitabı ilə yenidən tarixə saidığı şəxsiyyətlər hamisi tarixə düşəsi adamlardır. Onlar böyük alim, pedagoq və qayğılı insanlar olmuşdur. Qalanları da həmçinin. Bunnardan professor Pənah Hüseynov, Oziz Cəfərzadə, Şirməmməd Hüseynov, Gülhüseyin Hüseynoğlu mənim hörmət etdiyim adamlardır.

(Ş.Qurbanov "Müəllimlər" kitabına yazılmış giriş məqə-ləsindən)

MİSİR MƏRDANOV
AMEA-nın müxbir üzvü

+++

Şirməmməd müəllim elm fədaisidir. Xüsusən milli məskənəmiz-azərbaycanlılığın banisi, milli istiqlalımızın "böyük mürsidi" Məmməd Əmin Rəsulzadənin irsinin öyrənilib təhlil ediləsində Şirməmməd müəllim misilsiz xidmət göstərir.

Türk tarixi tarixlərinə az tədqiq olunmuşu, on az öyrənilib yazılmışdır. Bu xüsusda biz azərbaycanlılar hamidən çox işçələnəcək ettiyəcəyiz" (M.O.Rəsulzadə). Sənədlər və digər tarixi mənbələr tarixin tədqiqinin temol daşını təşkil edir.

M.O.Rəsulzadənin əsərləri milli tariximizin bütün bir dövründən öyrənmək üçün qiymətli mənbədir, etibarlı bədəcidir.

TOFIQ KÖÇƏRLİ
tarix elmləri doktoru, akademik

"Sonin hər gəlisi bayrama çevirordik, oktyabr!"... Onda biz uşaq idik, gənc idik, bəs böyükələrimiz? Yəni zamanın tarixini yayan jurnalist müəllimlərimiz də bilirdirlər ki, bu bayram təmasında öz kololimiz, hüquqsuzluğumuza, əsərətə olmağımıza hurrey deyib ol擦linə? Bu gün yaradıcılığına və şəxsiyyətinə hörmət etdiyimiz ziyahlar o vaxt bizi partiyalı mətbuatdan dərs deyirdilər. Yeganə bir inqilabçı müəllimimiz vardi ki, o zaman adı ancaq universitetə bağlı adamlara və yəqin ki, DTK əməkdaşlarına məlum idi - indi on yaxşı şəhərələr sırasında tamən Şirməmməd Hüseynov. Bes illik tələbəlik dövründə təkcə o bizi inqilaba, azadlığa, müstəqilliyə səsləyirdi. Təkcə o, düzə düz, əyri-əyri deyirdi. O, bütün inqilabi dəyişiklikləri irəlicədən görürdü və öz inanını, öz arzularını qatra-qatra bizi də yeridirdi. Bax beləcə gözümüz açılırdı onda...

AFAQ MƏSUD
Xalq yaziçisi

+++

Şirməmməd Hüseynovla keçən əsrin altmışinci ilbirinə əvvəlində Azərbaycan radiosunun "Son xəbərlər" redaksiyasında çalışığım zaman tanış olmuşam və o zaman bu gün kimi onu vətənpərvər və principial, istedadlı və orijinal jurnalist, alim və müəllim kimi tanıdım.

O vaxt biz radioya nə isə bir yenilik, bir nəfəs getirmək fikrinə düşməndük və heç kəsən icazə alınmadan xəbərlərin içində beynəlxalq mövzuda şəhərlər vernək qərarına goldik. Bu sahədə mütəxəssis isə yox idi. Şirməmməd müəllimin "Son xəbərlər" də çalışan tələbələrinin maslahatlısı bu işə ona dəvət etdik və yanılımadıq.

O zamanlar belə işə başlamaq asan məsələ deyildi. Çünkü beynəlxalq mövzü Moskvadan monopoliyasında idi. Biz isə təhlükəli bir işə girişmişdik. Növbəsi pis olmadı. Şirməmməd müəllimin fəal iştirakı ilə "Dünya höftə orzında" daimi program efişə getməyə başladı və bu sahədə fəaliyyətimiz genişləndi. Şirməmməd müəllim daimi əməkdaşımız oldu və onun beynəlxalq mövzuda şəhərləri və xülassələri tez bir vaxtda radiodinlöyicilərin rəqəbatını qazandı.

Şirməmməd Hüseynovun bir jurnalist və bir tədqiqatçı kimi on böyük xidmətini Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin tarixini araşdırmasında görürəm. O heç bir yardım almadan bu Cümhuriyyətin banisi M.O.Rəsulzadənin irsini böyük çətinliklərə xatarib tapmış və onun əsərlərini çap etməyə başlamışdır.

Bu, evzədilməz fədakarlıqdır.

HACI HACİYEV

Azərbaycan Jurnalistlər birliliyinin sabiq sədri

+++

Bəzən düşünürəm ki, mən də fədələrlə Şirməmməd Hüseynov məktəbinin müdavimləri ilə bir sıradə aylışib onun şirin ləhcəli düzümlü-biçimli, həm də casarəti hazırlıqları, valideyn nəsihətlərinə bənzər söhbətləri dinişəm. Bütün bunlar romantik toxçiyələrin təsvirləri olsa da, müasir jurnalistikamızda Şirməmməd Hüseynov məktəbinin mövcudluğunu kimsə dana bilməz. Bu məktəbin sonadək müdavimini olmaq, nəcə deyərlər, hər jurnalistin işi deyil. Dərs yükü də ağır, əməl yükü də. Bunu mən demirəm, dünənlik və bugünkü tələbələri etiraf edir. Elə mənim özüm də onun fikir dünyasından nələrisə öz etməkdə həmişə maraqlıyam. Çünkü bu böyük inanı tutduğu yoldan döndərmək, tapındığı əqidələrə sapdırmaq mümkün olmayıb, onun inancı da, nifəti də, məhəbbəti də sonadəkdir.

ƏFLATUN AMAŞOV

Mətbuat Şurasının sədri

+++

BDU-nun jurnalistika fakültəsi bəlkə də yeganə yerdər ki, heç bir müəllim heç bir tələbə qarşısında gözükəlgəli deyil. Bunu məzənlər də təsdiq edə bilər, bugünkü tələbələr də. Və bu halaltı ənənəsinin müəllifi möhə uzun illər fakültədə müxtəlif rəhbər vəzifələrə İslamiş professor Şirməmməd Hüseynovdur.

Bu gün jurnalistika fakültəsinin müəllimləri ağır iqtisadi durum qarşısında aydınlaşır, sinmamaq üçün öz əsas iş yerləri ilə yanaşı, ya bir neçə özəl universitetdə də dərs deyir, ya da müxtəlif informasiya vəsaitlərində çalışaraq başlarını avvalki kimi yənə də dik tuturlar. Buna görə də hərada İsləmələrindən asılı olmayıaraq fakültə məzənləri öz müəllimlərinə halalıq nümunəsi kimi baxır, həmçinin onların yolunu saxlayırlar. Və bütün bunlar Şirməmməd müəllimin böyük xidməti kimi qiymətləndirilməlidir.

NƏSİR ƏHMƏDLİ

filologiya elmləri doktoru, professor

